

Konferencija "Izgradimo održivu BiH III"

Mostar, Hotel Mostar

12. – 14. studenoga 2025.

Očekivani broj sudionika: 200

Interaktivni voditelj: dr.sc. Tomislav Lukić

Voditeljica:

Prvi dan 12.11.2025

9.15 Konferencija za tisak

9.30 Pozdravni govori i otvorenje konferencije

Sesija 1 - 10:00 – 11:30

Politike održivog razvoja i upravljanja okolišem

 Cilj: Sagledati postojeće nacionalne i europske politike održivog razvoja te raspraviti izazove i prilike za BiH.

 Struktura **90 min**

- 10 min – Keynote
- 4 × 10 min – Izlaganja stručnjaka
- 45 min – Panel diskusija (uključen Q&A)

Ključna pitanja za izlaganja:

Koji su glavni strateški dokumenti EU i kako se oni odražavaju na BiH?
Ima li BiH usklađene vlastite strategije održivog razvoja s europskim ciljevima?
Kako funkcionira podjela odgovornosti između državnih, entitetskih i lokalnih institucija?
Koje su najveće administrativne prepreke u provedbi održivih politika?
Koji su dostupni EU i međunarodni fondovi za održivi razvoj BiH?
Kako mobilizirati privatni kapital i javno-privatna partnerstva?
Jesu li institucije spremne na suradnju s privatnim sektorom i NVO?
Kako osigurati kvalitetnu prekograničnu suradnju u evidentnim ekscenim okolišnim problemima?

Panel diskusija – Institucije, privatni sektor i NVO – suradnja ili prepreke?

Tko nosi glavnu odgovornost za provedbu ciljeva održivog razvoja u BiH?
Jesu li institucije spremne dijeliti ovlasti i uključivati druge dionike?
Kako riješiti problem fragmentacije između entitetskih i državnih tijela?
Koji su etički, ekonomski i okolišni kriteriji po kojima se prosuđuje je li zaustavljanje izgradnje nekog postrojenja od strane NVO-a 'dobar' ili 'loš' ishod za širu zajednicu?
Kako postići da politike budu dugoročne i ne ovise o promjeni vlasti?

Pauza za kavu

Sesija 2 - 12:00 – 13:30

ESG i CBAM – okvir za održivi razvoj BiH

 Cilj: Približiti gospodarstvu BiH zahtjeve ESG standarda i CBAM mehanizma te raspraviti kako se tvrtke mogu prilagoditi EU regulativi.

Struktura **90 min**

- 10 min – Keynote
- 4 × 10 min – Izlaganja stručnjaka
- 45 min – Panel diskusija (uključen Q&A)

Ključna pitanja za izlaganja:

- Što znači ESG i zašto postaje globalni standard poslovanja?
- Kako banke i investitori vrednuju tvrtke kroz ESG kriterije?
- Koje su prepreke za uvođenje ESG-a u BiH kompanijama?
- Koja je poveznica ESG izvještavanja i prilagodbe CBAM zahtjevima?
- Koje sektore gospodarstva BiH najviše pogađa CBAM?
- Kako se poduzeća mogu pripremiti za obavezno izvještavanje o emisijama CO₂?
- Postoji li institucionalna podrška za pripremu gospodarstva?
- Kako izbjeći da CBAM postane trgovinska barijera, a iskoristiti ga kao poticaj?

Panel diskusija – Kako uskladiti poslovanje BiH s EU pravilima?

- Treba li BiH uspostaviti nacionalni ETS sustav ili se uskladiti s EU ETS?
- Kako zaštititi MSP poduzeća od dodatnih troškova?
- Tko snosi troškove prilagodbe – država, poduzetnici ili međunarodni fondovi?
- Koje dobre prakse iz regije BiH može odmah primijeniti?

Ručak

Sesija 3 - 15:00 – 16:30

Zelena tranzicija u BiH kroz instrumente ESG i CBAM

 Cilj: Pokazati kako ESG i CBAM mogu biti pokretači zelene tranzicije u BiH te raspraviti konkretne prilike za gospodarstvo i financiranje.

Struktura **90 min**

- 10 min – Keynote
- 4 × 10 min – Izlaganja stručnjaka
- 45 min – Panel diskusija (uključen Q&A)

Ključna pitanja za izlaganja

- Na koji način ESG pomaže tvrtkama da postanu otpornije i konkurentnije?
- Jesu li tvrtke u BiH spremne za ESG izvještavanje?
- Koje su mogućnosti financiranja iz EU fondova i IFI institucija?
- Kako uključiti mala i srednja poduzeća u zelenu tranziciju?
- Kako CBAM može poslužiti kao poticaj za smanjenje emisija?
- Može li BiH razviti konkurentske prednosti kroz nisko-ugljične proizvode?
- Koje zemlje u regiji prednjače u ESG implementaciji i što možemo naučiti?
- Kako izbjeći socijalne i regionalne nejednakosti u tranziciji?

Panel diskusija – Kako BiH može iskoristiti europske fondove i zelene investicije?

- Koje su najveće šanse za BiH u zelenoj tranziciji i tko ih treba voditi?
- Kako osigurati transparentnost utroška sredstava?
- Može li javno-privatno partnerstvo ubrzati projekte?
- Kako povezati zelenu tranziciju sa zapošljavanjem i lokalnim razvojem?

Drugi dan 13.11.2025.

Sesija 4 **- 09:30 – 11:00**

Energetska tranzicija i održiva mobilnost u BiH

Cilj: Prikazati smjerove dekarbonizacije energetike i transporta u skladu s EU zelenim politikama.

Struktura **90 min**

- 10 min – Keynote
- 4 × 10 min – Izlaganja stručnjaka

- 45 min – Panel diskusija (uključen Q&A)

Ključna pitanja za izlaganja

Koji je realni potencijal OIE u BiH (hidro, solar, vjetar, biomasa)?
Kako osigurati stabilnost i sigurnost opskrbe pri većem udjelu OIE?
Koje su prepreke za razvoj e-mobilnosti u BiH?
Kako potaknuti gradove na ulaganja u javni prijevoz s niskim emisijama?
Može li se kroz zelene obveznice ubrzati ulaganja u tranziciju?
Jesu li lokalne vlasti spremne provoditi projekte?
Je li zakonodavni okvir BiH usklađen s EU direktivama o energiji i mobilnosti?
Kako uključiti građane u tranziciju?

Panel diskusija – Kako ubrzati tranziciju uz potporu EU fondova?

Koji su prioriteti – energetska učinkovitost ili mobilnost?
Kako uskladiti energetska sigurnost i klimatske ciljeve?
Što gradovi mogu učiniti da postanu 'zeleni gradovi'?
Koliko privatne investicije mogu nadomjestiti državnu podršku?

Pauza za kavu

Sesija 5 - 11:30 – 13:00

Upravljanje komunalnim otpadom – veliki izazov BiH društva

Cilj: Analizirati stanje sustava gospodarenja otpadom u BiH i definirati održive modele za budućnost.

Struktura 90 min

- 10 min – Keynote
- 4 × 10 min – Izlaganja stručnjaka
- 45 min – Panel diskusija (uključen Q&A)

Ključna pitanja za izlaganja

Kolika je stopa recikliranja komunalnog otpada u BiH?
Koje su najveće slabosti postojećeg sustava?
Kako smanjiti otpad na odlagalištima?

Postoji li dugoročna nacionalna strategija gospodarenja otpadom?
Koje tehnologije (MBO, sortirnice, RDF) su primjenjive u BiH?
Kako motivirati općine na modernizaciju sustava?
Koliko košta moderni sustav i tko ga financira?
Kako povećati svijest građana o odvajanju otpada?

Panel diskusija – Financijski i institucionalni izazovi u upravljanju otpadom

Je li BiH spremna smanjiti odlaganje otpada?
Kako riješiti nedostatak koordinacije institucija?
Što privatni sektor može ponuditi kao rješenje?
Kako uskladiti BiH s EU Direktivom o otpadu?
Kako uključiti građane u kružno gospodarstvo?

Ručak

Sesija 6 - 14:30 – 16:00

Posebne kategorije otpada i nova EU Uredba o ambalaži (PPWE)

Cilj: Analizirati implikacije nove EU regulative te razmotriti rješenja za e-otpad, plastiku, opasni otpad, gume te organski, medicinski i animalni otpad.

Struktura 90 min

- 10 min – Keynote
- 4 × 10 min – Izlaganja stručnjaka
- 45 min – Panel diskusija (uključen Q&A)

Ključna pitanja za izlaganja

Koje su glavne obveze koje PPWE donosi BiH?
Koliko su proizvođači i trgovci svjesni novih zahtjeva?
Koliko je e-otpad problem i postoje li modeli za njegovo prikupljanje?
Kako riješiti problem plastike i mikroplastike u okolišu?
Koje su mogućnosti reciklaže otpadnih guma?

Kako spriječiti ilegalno odlaganje i paljenje guma?
Koje su količine organskog i animalnog otpada u BiH?
Kako razviti postrojenja za bioplin i kompostane?

Panel diskusija – Kako unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada?

Koje mjere BiH treba uvesti za posebne tokove otpada?
Kako uskladiti zakonodavstvo s EU standardima?
Može li PPP model osigurati održivi sustav prikupljanja i prerade?
Kako uključiti proizvođače i industriju u modele proširene odgovornosti?

Treći dan 14.11.2025.

Sesija 7 - 09:30 – 11:00

Odlagališta otpada- mehaničko-biološka obrada (MBO)- Waste2Energy

Cilj: Analizirati stanje odlagališta u BiH, mogućnosti MBO, raspraviti o ulozi RDF/SRF u cementnoj industriji te definirati treba li bih Waste2Energy postrojenje.

Struktura 90 min

- 10 min – Keynote
- 4 × 10 min – Izlaganja stručnjaka
- 45 min – Panel diskusija (uključen Q&A)

Ključna pitanja za izlaganja

Koliko je odlagališta u BiH i u kakvom su stanju?
Koji su najveći ekološki rizici trenutnog sustava?
Kako funkcionira MBO i može li biti održivo u BiH?
Koja je razlika između RDF i SRF goriva?
Kako osigurati kvalitetu RDF/SRF prema EU normama?
Koja su iskustva cementara u korištenju RDF/SRF?
Koje su najnovije Waste2Energy tehnologije?
Može li RDF/SRF smanjiti ovisnost o fosilnim gorivima?

Panel diskusija – MBO vs. Odlagališta vs. Waste2Energy– što je realnost za BiH?

Je li realnije graditi MBO, modernizirati odlagališta ili graditi Waste2Energy postrojenja?

Može li RDF/SRF postati stabilan energent za cementare?

Treba li BiH razviti nacionalnu strategiju za RDF/SRF?

Kako osigurati društvenu prihvatljivost ovog modela?

Pauza za kavu

Sesija 8 - 11:15 – 12:30

Održivi turizam i zatičena područja

Cilj: Prikazati mogućnosti za razvoj održivog turizma u BiH i rješenja za smanjenje ekološkog otiska turističkog sektora.

Struktura 90 min

- 10 min – Keynote
- 4 × 10 min – Izlaganja stručnjaka
- 45 min – Panel diskusija (uključen Q&A)

7 ključnih pitanja za izlaganje

1. Kako uskladiti razvoj turizma s ciljevima očuvanja prirode u zaštićenim područjima BiH?
 2. Koji su najveći pritisci turizma na bioraznolikost i ekosustave te kako ih ublažiti?
 3. Na koji način lokalne zajednice mogu imati korist od održivog turizma, a istovremeno doprinosti očuvanju prirode?
 4. Koje primjere dobre prakse iz regije i EU možemo primijeniti u BiH?
 5. Kako balansirati između infrastrukture za turiste i očuvanja prirodnih vrijednosti u parkovima prirode i nacionalnim parkovima?
 6. Koliko je važna edukacija i podizanje svijesti turista o održivom ponašanju u zaštićenim područjima?
 7. Koja je uloga javnih politika, strateških dokumenata i finansijskih instrumenata (EU fondovi, javno-privatna partnerstva) u razvoju održivog turizma?
-

Panel diskusija Održivi turizam i zatićena područja

1. Na koji način možemo stvoriti ravnotežu između ekonomskih koristi turizma i očuvanja prirode?
2. Kako uključiti lokalno stanovništvo kao partnere u razvoju održivog turizma?
3. Jesu li postojeći zakonski okviri u BiH dovoljni za upravljanje turizmom u zaštićenim područjima ili su nužne izmjene?
4. Kako povećati atraktivnost održivog turizma u BiH na međunarodnom tržištu, a da se očuva prirodna baština?
5. Može li održivi turizam postati brend BiH?

12.30 ZAKLJUČCI I ZATVARANJE KONFERENCIJE